

J. MARTIN, A. R. D. NORMAN

The Computerized Society

*(Počítače a spoločnosť)*Prentice Hall, Englewood Cliffs 1970.
Strán XII + 560, cena nie je uvedená.

Publikácia sa zaoberá vplyvom počítačov na spoločnosť v budúcich pätnástich rokoch. Masové rozšírenie počítačov ovplyvní život každého jednotlivca a bolo by nerozumné spoliehať sa v tejto oblasti na živelný rozvoj. Mohli by sme sa dostať do ešte väčších ťažkostí ako dnes máme napr.: s automobilovou dopravou v európskych mestách.

Kniha má tri časti: v prvej sa rozoberá súčasný búrlivý rozvoj a využitie počítačov, druhá nazvaná poplach je venovaná záporným javom éry počítačov a v poslednej sa navrhujú ochranné opatrenia.

V prvej časti sa popisuje technologický vývoj počítačov, najmä terminály, telekomunikačné zariadenia, banky údajov a pod. Osobitná kapitola je venovaná spolupráci človeka s počítačom, najmä v armáde a v priemysle. V ďalších kapitolách sa rozoberajú aplikácie vo finančnej sfére, u polície a v súdnictve, v školstve a tiež pre potreby domácnosti. Počítače sa využívajú aj v sfére podnikového i nadpodnikového riadenia, v lekárstve, pri riadení cestnej dopravy, vo verejnej a štátnej správe.

Druhá časť rozoberá otázky zneužitia údajov osúkromných záležitostiach v súvislosti s budovaním veľkých informačných systémov, chybné práce počítačov, zneužitia informácií politickou mocou, zmeny na trhu pracovnej sily a pod.

V tretej časti sa poukazuje na nutnosť predvídať účinky počítačov na spoločnosť. Ide najmä o zmeny v oblasti výchovy (nutnosť neustáleho doškolenia — „počas rozpadu“ starých poznatkov sa stále skracuje), ochranu údajov v počítačoch pred zneužitím, potrebu kontroly práce počítačov a systémového prístupu v celej tejto oblasti.

Posledná kapitola venovaná svetu budúcnosti zvyčajne potrebu usmernenia rýchlych

zmení technológie v prospech ľudskej spoločnosti.

Celkovo možno povedať, že ide o publikáciu zameranú na širší okruh čitateľov, ktorá vymedzuje v hlavných rysoch dôsledky búrlivého rozvoja počítačov na ľudskú spoločnosť v najbližšom období. Pre odborníkov v oblasti počítačov sú uvádzané trendy vývoja technológie i aplikácie zaiste známe, avšak pre odborníka i laika sú cenné práve konkrétne príklady využitia počítačov v USA v rôznych oblastiach života. Na druhej strane treba zdôrazniť, že nejde tu o nejaký sociologický rozbor vplyvu počítačov a autori sa uspokojujú len s vonkajším popisom, ktorý je doplnený výbornými ilustráciami.

Michal Striženeč

JEAN-LOUIS KRIVINE

Introduction to Axiomatic Set Theory

(Úvod do axiomatickej teórie množín)

D. Reidel Publishing Company, Dordrecht 1971.

Stran VI + 98, cena Dfl. 28.—.

Anglickým prekladom pôvodne francouzské Krivinovy *Théorie axiomatique des ensembles* (preložil D. Miller) se stává tato sympatická knížka přístupnou již dosti širokému okruhu čtenářů. Je nevelká svým rozsahem, avšak díky zhuštěnému výkladu a neobyčejně úspornému autorově slohu se v ní dostává místa takřka všem problémům v axiomatické teorii množin, které je dnes už možno nazvat klasickými. Jak už sám název naznačuje, tato publikace je úvodem a to hned ve dvou ohledech. Předně, je přístupná každému, kdo je jen trochu obeznámen s fundamentálními pojmy logiky (jako predikát, formule, teorie, model apod.) a nepředpokládá znalost komplikovanějších teorémů a metod matematické logiky i když jejich případná znalost čtení bezesporu značně usnad-

Další skupina referátů shrnuje a popisuje problematiku zobrazování prostoru (třidimenzionální zobrazovací zařízení), možnosti dosažení prostorového vjemu atd.

Pátá skupina zahrnuje příspěvky s problematikou ryze technickou. Jde zejména o použití obrazovek, TV systémů, kapacity přenosových kanálů. Dále to jsou příspěvky o speciálních paměťových obrazovkách pro zobrazování a hodnocení výhodnosti použití některých principů a další otázky, které mají s konstrukcí displejů souvislost.

K šesté skupině můžeme přiřadit referáty, které jsou věnovány displejům s diodami emitujícími světlo, luminiscenčními vrstvami, dále použití výboje v plynech, zejména v maticových displejích apod. a příspěvky s problematikou buzení maticových displejů.

Poslední sedmou skupinu tvoří příspěvky s popisem řešení konkrétních úkolů v řízení složitých systémů s použitím displejů, jako je řízení velkých průmyslových celků, elektráren a jiných soustav, kde význam displeje závisí na zvoleném řešení, dále aplikace zobrazovacích zařízení v technické projekci, analýze sítí a obvodů, při manipulaci s ručně psanými grafickými daty — vstup pomocí světelného pera a podobně.

Závěrem je třeba říci, že při dobré grafické úrovni sborníku zachycují příspěvky v něm obsažené poměrně širokou škálu problémů, které jsou spojeny se zobrazováním a společně s informacemi, jež je možno získat z periodické literatury, dávají dobrý přehled o současném stavu v problematice displejů.

Karel Bursa